

Mælkeribruget i Danmark 1914.

Af Professor *Bernhard Bøggild.*

Efter en lang Række gode Aar for det danske Mælkeribrug med en næsten uafbrudt jævn og glædelig Udvikling kom 1914 som et i næsten alle Henseender højt mærkeligt Aar. — Nu er Aaret gaaet; men endnu er det for tidligt at dømme om dets historiske Betydning specielt for det danske Mælkeribrugs Fremtid, saavel som for hele Danmarks, ja hele Europas Skæbne. — Her skal kun tilstræbes at give en kort Oversigt over det nu forløbne Aars Produktionsvilkaar og de Uregelmæssigheder og Forandringer i Produktionen, Markedsforholdene og Priserne, der allerede kan betegnes som foreliggende Kendsgerninger. Hvorvidt de indtraadte Forandringer vil faa varig Betydning, faar staa hen som aabne Spørgsmaal, der først vil kunne besvares i kommende Aar.

Efteraaret 1913 havde givet en i sin Helhed jævn god Høst, meget god for Vintersædens Vedkommende, mindre god for Vaarsædens, men særdeles god for Rodfrugternes Vedkommende, og da Høavlens ogsaa havde været jævn god, og Handelsfoderstoffernes Pris var ret rimelig i Forhold til Priserne paa Smør, Slagtekvæg og Flæsk, søgte Landmændene ganske naturlig Vinteren igennem at fortsætte deres store Produktion af disse Varer.

Det milde Efteraarsvejr fortsattes ind i November og December Maaned. Enkelte Tilfælde af Mund- og

Klovesyge (17. Oktober i Menstrup ved Ringsted, 20. November i Romdrup ved Aalborg og ved Juletid paa Kal-lundborg Ladegaard) blev heldig isolerede. Sundhedstilstanden i Besætningerne var iøvrigt god, og Mælkerierne modtog Vinteren igennem en stor Mælkemængde, og Smøreksperten gik godt — uden Ishindringer eller andre Vanskeligheder.

Mellem Jul og Nytaar fik vi Frost og Snestorm med Højvande fra Østersøen, men 2. Januar slog det om til Tø. Vejret vedblev dog at være uroligt, og 8. Januar fik vi atter Storm fra Øst med Højvande over de sydlige Øer. I de følgende Dage, 9.—14. Januar, var det stadig Frost (−5—7°), og derefter blev der udmærket Lejlighed til at faa Ishusene fyldte, inden vi atter i Slutningen af Maaneden fik mildt Vejr, og heldigt var det, at Mælkerierne fik en god Isforsyning, thi allerede i Februar begyndte Foraaret at melde sig.

Omkring i Villahaverne og i lune Kroge saa man Eranthis og andre Foraarsbebudere komme frem. I det stadig milde Vejr gennem Februar og Marts forslog Foderet godt, og Kvæg og Svin trivedes udmærket; men det var ofte Regn og Taage, kun af og til lidt Nattefrost, og Markerne var stadig saa opblødte, at Markarbejde var umuligt. — Endnu i den første halve Snes Dage af April fik vi saa megen Regn, at Saaning var umulig. Paaske-lørdag (11. April) fik vi om Aftenen stærkt Tordenvejr, og faa Dage senere fik vi omsider smukt og frodigt Foraarsvejr. — Den 18. April, da der trindt i Landet holdtes Veteranfest, kunde man glæde sig ved smukt Vejr for de Gamle at færdes i, og allerede den 22. April kunde man langs Banen fra København til Brørup se adskillige Køer paa Græs, og i Slutningen af Maaneden var der mange mindre Landmænd, der lod Køerne komme ud nogle Timer daglig, ingenlunde af Mangel paa Roer og andet Foder, men for at udnytte det tidlige Foraarsgræs' stærkt mælkegivende Evne og saaledes fremme Produktionen af billig Mælk.

Maj Maaned blev vel omtrent af normal Varme, men Vejret var saa blæsende og Nedbøren saa ringe, at For-aarsgræsningen, der var begyndt saa tidlig, snart blev ret tarvelig, og endnu daarligere blev det, da den første Del af Juni ogsaa bragte tørt og koldt Vejr. Midt i Maaneden kom der vel Varme og Regn, men Regnen faldt kun som Byger, der mange Steder var saa sparsomme, at Græsningen vedblev at være utilfredsstillende for Kvægets Ernæring.

Under disse Forhold blev Mælkeriernes Mælkemængde ikke saa stor, som man havde ventet, og da Juli Maaned derefter fulgte med ualmindelig Sol og Varme, blev Sommergræsningen mange Steder helt daarlig. — Kun hvor Jorden var i god Kultur, og Bygerne kom i rette Tid, blev Græsningen nogenlunde, og mange Steder var der en paafaldende Forskel at se paa saavel Græsset som Korn- og Rodfrugtafgrøderne endog paa Nabomarker. Urene og daarlig dyrkede Jorder gav i det varme og tørre Vejr kun ynkkelige Afsgrøder.

Allerede i Midten af Juli var Staldfodring mange Steder en Nødvendighed, om Kvæget ikke skulde sulte, og hvem, der havde gode Luceerne marker, havde Grund til at glæde sig. Den forholdsvis lave Smørpris opfordrede ikke til rigeligt Brug af Kraftfoder, og Høsten tegnede til, særlig for Vaarsædens Vedkommende, at komme tidlig og mange Steder at blive meget ringere end de foregaaende gode Aar, saa Fodringen var sparsom, og Mælkemængden var stærkt nedadgaaende. Saa kom pludselig Krigene. Lørdag den 1. August erklærede Tyskland Rusland Krig, og Uroen, der havde været nogle Uger mellem Østrig og Serbien, var naaet til vore Farvande.

Fredag den 31. Juli indkaldtes Mandskab til Flaaden og Søforterne, og allerede Lørdag den 1. August indkaldtes der flere Aargange til Hæren, samtidig med at de frivillige Korps straks greb til Vaaben, og endelig den

5. August blev indtil 6—8 Aar gammelt Mandskab indkaldt.

De unge Folks hurtige Bortrejse lige i Høstens Travlhed satte naturlig Sindene i Bevægelse *), og hertil bidrog ogsaa nogle Handlendes Nervøsitet, der pludselig den 3.—4. August nægtede at levere Kul, der længe forud havde været bestilt, eller som telefonerede til Mælkerierne, at Smørret ikke maatte afsendes, da det ikke kunde eksporteres. De vildeste Rygter bredte sig med Lynets Fart, telefonerede fra Sted til Sted, og Forvirringen var helt besynderlig. Man drøftede endog, om Mælkerierne skulde indstille Driften for at spare Kullene, og om Køer og Svin fremdeles skulde fodres som hidtil. Enkelte Mælkerier solgte Smørret den første Uge i August til 55—75 Øre pr. Pd., fordi Smørhandlerne ikke vilde have det, medens de mere besindige gemte det i Kølerummene eller solgte det for 1 Kr. pr. Pd. — Noteringen, der de foregaaende Uger havde været 111, udeblev ganske, fordi Smørporten var standset; men de engelske Modtagere til Wholesale og Maypole og ligeledes Eksportforeningernes Direktører telefonerede heldigvis hurtig til deres mange Mælkerier, at Smørret skulde blive staaende i Kølerummene eller, naar der ikke var Plads til mere, indsendes til Kølerummene i Byerne, og 2—3 Uger senere blev alt dette Smør da ogsaa afregnet Mælkerierne til ca. 110 Øre pr. Pd. eller kun lidt derunder.

Mange Høns og Kyllinger slagtedes, mange undervægtige Svin leveredes til Slagterierne, der snart nægtede foreløbig at modtage Svin, og mange Køer blev satte paa Græs for at spare Staldfoderet. Besindige Fagmænd, hver i sin Egn, fik dog snart ved gode Artikler i Dagblade og Fagblade den værste Uro stillet; men for Mælkemængden var der sket en Nedgang, der ikke senere blev oprettet;

*) Alene af Mælkeribestyrere og Mejerister blev der straks indkaldt over 300 Mand, hvis Navne og Adresser »Mælkeritidende« har kunnet oplyse. En Del er vel atter blevet hjemsendt, men saa er der andre bleven indkaldte.

thi Folk, der manglede Kraftfoder, kom straks i Forlegenhed, og Landmændene blev ganske naturlig tilbageholdne med Salget af Sæd. Priserne steg hurtigt, og Forbruget af al Slags Kraftfoder blev indskrænket mest muligt, fordi alle Tilførseler pludselig standsede.

Heldigvis var Vejret godt, og der var ingen Lejesæd. Høstarbejdet skred hurtigt fremad, al Sæd blev bjerget i god, tør Tilstand, og da Varmen tog af, og der kom nogen Regn, blev Græsningen ogsaa bedre, men sparsom blev den dog ved at være, og Heste og Kvæg maatte nøjes med den, som den var. — Om end ad Omveje kom Eksporten til England igen i Gang, og Tyskerne, der straks havde slaaet en Streg over en Del af deres Toldsatser, købte Heste til gode Priser og snart ogsaa Kvæg, Oksekød m. m.

Ingen vidste, hvad Dagen i Morgen skulde bringe, men der blev dog mere og mere Udsigt til, at vi kunde vedblive at være neutrale — med en Sikringsstyrke under Vaaben, og saa haabede man paa, at Krigen maatte høre op, om ikke før, saa dog til Vinteren. Nu gjaldt det om at faa Efteraarsarbejdet gjort, Roerne hjemkørte, Kulhusene fyldte og højest mulig Pris for, hvad man havde at sælge, — og Priserne paa Heste, Smør, Ost, Korn, Flæsk, Kød og de fleste andre Produkter af Landbruget var høje og stigende; men ogsaa alt, hvad der skulde købes, var meget dyrt eller næsten slet ikke til at faa. Særlig umuligt var det at faa et paalideligt Overblik over Forholdene, og Aaret sluttede saaledes med Uro og Frygt for, hvad Fremtiden vilde bringe.

Af omstaaende Tabel ses, at Overskudsindførselen af Korn og Indførselen af Oliekager og Hvedeklid, efter gennemgaaende i mange Aar at være steget (og særlig for Oliekagerens Vedkommende at være steget ret stærkt), nu er gaaet en Del ned, medene samtidig Forbruget af danske Oliekager er tiltaget ret betydeligt. Den store Nedgang i Indførselen skyldes naturligvis for en stor Del Krigen, men bemærkes maa det dog, at Indførselen i Januar—Juli allerede havde været noget mindre i 1914

end i 1913, hvorefter den gik næsten helt i Staa i de første Maaneder af Krigen, og under disse Omstændigheder har det jo været et stort Gode, at de danske Soya-kagefabrikker har været i Stand til at forøge deres Produktion.

Tabel I.
Tal vedrørende Fodringen
(i Million Kilogram)

Låndbrugsaar*)	Indførsels Overskud af Korn (1)	Indførsel af		Forbrug af danske Oliekager (4)	Til- sammen
		Oliekager (2)	Hvedeklid (3)		
1909—1910	682.5	432.0	46.5	c. 30	1191
1910—1911	676.4	469.4	44.7	c. 40	1230
1911—1912	714.5	522.4	49.3	c. 44	1330
1912—1913	742.2	578.9	50.4	c. 53	1424
1913—1914	605.7	495.4	34.5	c. 80	1216

Vil vi dernæst til foranstaaende almindelige Udtalelser føje nogle Meddelelser om Aarsresultaterne og Forholdene paa nogle enkelte Andelsmælkerier, kan vi atter i Aar benytte de samme 5 Mælkeriers Aarsregnskaber, som nu i mange Aar velvillig har været stillede til Raadighed.

Det fynske Andelsmælkeri, hvis Regnskab har været omtalt i de ti foregaaende Aarsberetninger, har i Aaret 1. November 1913 til 31. Oktober 1914 modtaget ialt 8,754,706 Pd. Sødmælk, hvilket er en Opgang af ca. 300,000 Pd. Sødmælk; men herom oplyser

*) For de fire sidste Aar omfatter Tabellen i Kol. 1 Hvede, Rug, Byg, Havre, Majs, Foderærter samt Hvedemel og Rugmel; i Kol. 2 Kager o. l. af Bomuldsfrø, Solsikkefrø, Jordnødder, Raps, Hørfø, Hampefrø og Palmekærner. For det første Aar er Statistikken opgjort paa en lidt anden Maade, hvilket dog ikke i væsentlig Grad forrykker Sammenligningen.

Bestyreren yderligere, at der i Vinterhalvaaret var en Stigning af ca. $\frac{1}{2}$ Mill. Pd. Mælk mere end de foregaaende Aar, hvorimod der i Aarets sidste 2—3 Maaneder, altsaa særlig i September og Oktober, har været indtil 3000 Pd. Mælk mindre daglig end paa samme Tid de foregaaende Aar, dels fordi Andelshaverne for at spare det dyre Kraftfoder eller i nogle Tilfælde af Frygt for Mangel paa Kraftfoder i de kommende Vintermaaneder lod Køerne gaa alt for længe ude, og dels fordi den sædvanlige Mælkeproduktion, da Køerne omsider blev bundne ind i daarlig Foderstand, ikke kunde naas — end ikke ved normalt Kraffoderforbrug, og selvfølgelig endnu mindre ved Indskrænkninger i Brugen af de dyre Oliekager.

Mælkeforbruget til 1 Pd. Smør, der de tre foregaaende Aar har været 25.4, 25.9 og 25.3, har i Aar været 25.5, altsaa omtrent som Gennemsnittet af de tre foregaaende Aar. Og Smørprisen, der i de samme tre Aar var 102.9, 110.9 og 106.7 Øre pr. Pd., har i Aar været 105.6 Øre. — Skummetmælk og Kærnemælk afregnes her Andelshaverne til 3 Øre pr. Kande (i 1912—13 4 Øre pr. Kd.), medens den i den ret betydelige Butikshandel sælges for 1 Øre pr. Pd. (Sødmælken for 5 Øre pr. Pd.). Og om Sødmælkens Betaling til Andelshaverne efter *Gerbers* Apparat og med Prøveudtagning hver Dag meddeler Bestyreren, at der fremdeles er Tilfredshed.

Om Osteproduktionen, der har omfattet 211,000 Pd. Sødmælk og 1,150,000 Pd. Skummetmælk og Kærnemælk, skriver Bestyreren, at Aaret begyndte med sløje Priser, og at den store Mælkemængde om Vinteren foranledigede en Forøgelse af Produktionen, saa at man naaede hen til Midten af Sommeren, inden der viste sig lidt Stigning i Prisen; men straks, Krigen var udbrudt, kom der Liv i Ostehandelen; Prisen steg hurtig, naaede hen paa Efteraaret en uventet Højde og er senere vedbleven at være meget høj. — Det samlede Nettoudbytte, hvortil Mælken er udbragt, er i Aar 4.5 Øre pr. Pd. med Skummetmælken, som foran angivet, regnet til $\frac{3}{4}$ Øre pr. Pd., medens det

sidste Aar var 4.64 Øre pr. Pd. med Skummetmælken regnet til 1 Øre pr. Pd. — Resultatet er altsaa væsentlig bedre end i 1913, der dog var et særdeles godt Aar, og Bestyreren udtaler da ogsaa som sin Mening, at alt i alt har det været et godt Aar, tilfredsstillende for saavel Andelshaverne som for ham personlig.

Det samme store, meget mønsterværdige jyske Andelsmælkeri med stor Osteproduktion, som har været omtalt hvert Aar siden 1894, har i Aar indsendt omstaaende Regnskab for Tiden 31. Oktober 1913 til 30. Oktober 1914.

Mælkemængden, som i 1913 var steget til 10,547,382 Pd., har i Aar været 11,349,675 Pd., altsaa betydelig mere, men her i den sydlige Del af Ribe Amt var ogsaa Sommergræsningen ret tilfredsstillende, og samtidig har Forbruget af Mælk til 1 Pd. Smør været 25.4, medens det i 1912 og 1913 var 25.58 og 25.3. — Smørrets Salgspris, der i 1912 og 1913 var henholdsvis 113 og 108.2 Øre pr. Pd., har i Aar kun været 106.24 Øre pr. Pd., og herom skriver Bestyreren, at det skyldes, at Fløden den største Del af Aaret, ligesom i de foregaaende Aar, er bleven kørt Syd for Grænsen, medens Kærnemælken hver Dag er kørt tilbage med Vognen, som har bragt Fløden. Denne Arbejdsmaade, der havde givet god Fortjeneste i 1911 og 1912, og som ogsaa var gaaet nogenlunde i 1913, har i Aar givet Tab paa Grund af Krigen; thi straks da denne udbrød, blev Tolden paa Smør i Tyskland, ligesom paa mange andre Varer, fuldstændig ophævet, og det skete netop paa en Aarstid, da man ventede en god Fortjeneste i de følgende Maaneder, i Haab om hvilken man havde fundet sig i at arbejde i mange Maaneder med den store Korselsudgift m. m. uden at faa noget Overskud.

Der er ostet 1,215,724 Pd. Sødsmælk, 2,026,101 Pd. Skummetmælk og 53,180 Pd. Kærnemælk, altsaa en anseelig Mængde, som er anvendt til Goudaost, Edamost,

Taffelost og 25 pCt.'s Ost m. m. (der laves ikke Centrifugeost). Den samlede Værdi af Produktionen angives i Aarsregnskabet til næsten 116,000 Kr., idet der er solgt Ost for ca. 97,000 Kr., Valle for 7232 Kr., og Lageret ved Aarets Slutning har en Værdi af ca. 11,600 Kr. — Om Ostehandelen skriver Bestyreren, at den jo ikke har været særlig god, nærmest daarlig, men han har personlig ikke Grund til at klage, da Afsætningen er gaaet ret regelmæssig for ham til antagelige Priser til de mange gamle Forbindelser, som jo altid er en stor Fordel at have, særlig i sløje Tider. — Livlig Efterspørgsel kom jo først henimod Regnskabsaarets Slutning, saa Prisstigningen kan ikke ses meget i dette Aars Regnskab.

Det samlede Aarsresultat fremgaar af omstaaende Uddrag af Regnskabet. Der er 275 Andelshavere, som har leveret fra 1478 Pd. Mælk til 216,310 Pd. Mælk. Tilsammen har Andelshaverne nu ca. 2000 Køer, og de foreliggende Gennemsnitspoints fra Mælkebedømmelsen viser, at de fleste leverer god Mælk, medens de laveste Points ingenlunde fortrinsvis findes hos de mindste Mælkeproducenter. — Driftsudgifterne, der i 1912 og 1913 var henholdsvis 433 og 402 Øre pr. 1000 Pd. Mælk, har i Aar kun været 382.5 Øre pr. 1000 Pd. Mælk, idet der jo har været mere Mælk at fordele Driftsudgifterne paa. — Og det endelige Resultat bliver, at hvert Pund Mælk er udbragt i en Nettopris af $4.01 + 0.96 = 4.97$ Øre, altsaa en Nettopris af 19.88 Øre pr. Kande hjemme paa Produktionsstedet hos hver enkelt Andelshaver, medens de tilsvarende Tal for 1910—13 var henholdsvis 18.92, 19.56, 20.96 og 20.28 Øre, idet her altid den tilbagelevereede Skummetmælk og Kærnemælk er beregnet til 1 Øre pr. Pd., men dog saaledes, at ingen behøver at modtage mere, end hvad han ønsker at faa til nævnte Pris. — Bestyreren slutter med at skrive, at nu skal der indlægges Kølemaskine og en større Dampmaskine, da den aarlig stigende Mælkemængde kræver mere Kraft. Den daglige Mælkemængde er ganske vist nu ved Aarets Slutning

UDGIFTER

paa et jysk Andelsmælkeri med stor Osteproduktion.

	Ialt Kroner	Øre pr. 1000 Pd. Mælk
Kørsel af Mælk m. m.	13833.27	121.9
Kul	4714.73	41.5
Emballage, Pergament m. m.	1225.52	10.8
Is.	276.75	2.4
Olie.	221.45	1.9
Lønninger	8626.94	76.0
Salt, Farve, Løbe, Kalk, m. m.	1749.45	15.4
Inventarets Vedligeholdelse	2187.42	19.3
Mælkevognenes Vedligeholdelse	1514.95	13.3
Bygningernes Vedligeholdelse	314.42	2.8
Regnskabsbøger, Porto, Rejser m. m.	622.04	5.5
Nye Anskaffelser	1240.83	10.9
Renter og Afdrag	5974.20	52.6
Andre Udgifter	926.58	8.1
Ialt ...	43428.55	382.5

INDTÆGTER

paa et jysk Andelsmælkeri med stor Osteproduktion.

Salg af 391987 Pd. Smør (à 106 ¹ / ₄ Øre)	416531.76 Kr.
— - 262136 - Ost	96739.35 —
Andelshaverne 7419357 Pd. Skum- og Kærnemælk.	74193.57 —
— 2902591 - Valle	7232.22 —
Salg af Mælk og Fløde	12032.34 —
Indvundne Renter	671.52 —
Andre Indtægter	105.45 —
Ialt ...	607506.21 Kr.

Der er ialt indvejet 11349675 Pd. nymalket Mælk, alt-
 saa er Mælken udbragt i 5.35 Øre pr. Pd.
 Der er udbetalt til Andelshaverne for Mælk 454813 Kr.
 98 Øre, altsaa 4.01 — —

Forskel 1.34 Øre pr. Pd.
 Driftsudgift. 0.38 — —

Overskud ... 0.96 Øre pr. Pd.

usædvanlig lille paa Grund af Knapheden paa Handelsfoderstoffer; men han mener, det er kun rent forbigaaende, og at Mælkemængden snart skal gaa op igen.

Det vestjyske Andelsmælkeri, hvis Regnskab har været omtalt i de foregaaende 13 Aarsberetninger, har nu faaet en ny Bestyrer, der velvillig har indsendt et Regnskab for Tiden 24. Oktober 1913 til 22. Oktober 1914. — Mælkemængden er her steget fra 10.6 Mill. Pd. til 11,042,107 Pd., en Stigning, der ogsaa her skyldes Vinterhalvaaret, medens Sommergræsningen var daarlige paa Grund af Tørken, og Knapheden paa Handelsfoderstoffer siden har foranlediget, at den daglige Mælkemængde ved Aarets Slutning var mindre end sædvanlig paa den Aarstid. — Mælkeforbruget til 1 Pd. Smør, der i 1911—13 var henholdsvis 25.62, 25.75 og 25.56, har i Aar kun været 25.34, hvilket i Vestjylland er et meget lavt Forbrug. — Smørprisen, der i 1911—13 var 102.16, 110.6 og 106.1 Øre, har i Aar været 105.96 Øre pr. Pd., altsaa ogsaa her lidt mindre end sidste Aar. — Driftsudgifterne, der sidste Aar var 452.4 Øre, har i Aar været 459.0 Øre pr. 1000 Pd. Mælk. — Ligesom tidligere har Andelshaverne haft Lejlighed til at faa kogt Kartofler (502 Læs) og faa lavet en Del af Mælken til Ost, for hvilket der kun betales 1 Øre pr. Pd., og der er brugt 150 Kr. til »Bremsehaling«, en Foranstaltning, der har været fortsat gennem flere Aar, og hvorved det er naaet, at Kvæget nu ikke bisser.

Det endelige Resultat bliver, idet Andelshaverne, som Regnskabet viser, faar Skummetmælken og Kærnemælken hjem til $\frac{1}{2}$ Øre pr. Pd., at Nettoværdien, hvortil 1 Pd. Mælk er udbragt, er $3.754 + 0.479 = 4.233$ Øre pr. Pd. eller 16.932 Øre pr. Kande, medens det tilsvarende Tal for 1913 var 16.832 Øre. — Altsaa, Aaret har som Helhed her givet meget Mælk, der er udbragt til fuldtud samme Nettoværdi som i det foregaaende gode Aar.

UDGIFTER
paa et vestjysk Andelsmælkeri.

	Ialt Kroner	Øre pr. 1000 Pd. Mælk
Kørsel af Mælk	25361.64	229.8
— - Kul og Smør m. m.	297.55	2.7
Lønninger	5586.00	50.6
Brændsel	4173.44	37.8
Is	160.00	1.6
Dritler og Pergament	6258.59	56.9
Olie og Fedt	197.13	1.8
Salt, Farve, Løbe, Papir og Rengørings- artikler	1274.05	11.6
Vedligeholdelse af Bygninger	300.96	2.8
— - Inventar	558.17	5.1
Skat, Renter og Afdrag paa Gæld	2317.21	20.1
Andre Udgifter	4199.16	38.2
Ialt ...	50683.90	459.0

INDTÆGTER
paa et vestjysk Andelsmælkeri.

Solgt 435807 Pd. Smør (à 105.96 Øre)	461803.13 Kr.
— 10493048 - Sk.- og Kærnem. til Andelsh. à $\frac{1}{2}$ Ø. pr. Pd.	52465.24 —
— 43784 - Skummetmælk à 1 Øre pr. Pd. (Detail)	437.84 —
— Affald	1075.49 —
Andre Indtægter	2279.27 —
Ialt ...	518060.97 Kr.

Der er ialt indvejet 11042107 Pd. Sødsmælk, som er
udbragt i 4.692 Øre pr. Pd.

Der er udbetalt Andelshaverne for Mælk 414484 Kr.

13 Øre, altsaa 3.754 — —

Forskel 0.938 Øre pr. Pd.

Driftsudgift 0.459 — —

Overskud ... 0.479 Øre pr. Pd.

Det tredje store jyske Andelsmælkeri, der har været omtalt i de sidste syv Aarsberetninger, hvor Mælkemængden i 1913 steg til 10,552,975 Pd., har i Aar haft 11,108,232 Pd., altsaa en anselig Stigning, der ogsaa her maa tilskrives Vinterhalvaaret. — Mælkeforbruget er her dalet fra 25.85 til 25.70 Pd. til 1 Pd. Smør, og Smørprisen, der i 1913 var 108.09 Øre, har i Aar været 107.62 Øre pr. Pd., medens Gennemsnitsprisen pr. Pd. Ost er gaaet ned fra 20.91 Øre til 19.16 Øre pr. Pd. (mest ca. 10 pCt.'s Blandingsost), og Ostesalget beløber sig til 14,400 Kr. — Det endelige Resultat er, at 1 Pd. Sodmælk er udbragt i en Nettopris af 4.5 Øre, altsaa 18.0 Øre pr. Kande, aldeles som i 1913 (idet Skummetmælk og Kærnemælk her leveres tilbage til 3 Øre pr. Kande), og ogsaa her har Aaret altsaa givet en stor Mælkemængde, der er udbragt til samme Nettoværdi som i 1913.

Her har man i Efteraarsmaanederne 1914 for en Bekostning af 15,000 Kr. foretaget en Vandboring, der har givet godt Resultat, og dernæst en betydelig Omforandring og Udvidelse af Lokalerne, hvorved det er blevet muligt at afkøle den pasteuriserede Skummetmælk og indføre Syrning af en stor Del af den, forinden den sendes hjem til Andelshaverne, en Foranstaltning, hvormed disse foreløbig erklærer sig udmærket tilfredse, idet de siger, at Kalve og Grise trives godt ved den syrnede Mælk.

Det fynske Andelsmælkeri med Kaseproduktion endelig, der er blevet omtalt i de tre sidste Aarsberetninger, har i Aaret 26. September 1913 til 1. Oktober 1914 (371 Dage) fra 171 Andelshavere modtaget 6,452,135 Pd. Mælk (sidste Aar 6,201,670 Pd.), og Bestyreren skriver, at ved Aarets Slutning var den daglige Mælkemængde ca. 1500 Pd. Mælk mindre end paa samme Tid i 1913, mest paa Grund af Vanskeligheden ved at faa Oliekager, medens der var Glæde over en stor Avl af Rodfrugter. — Mælkeforbruget til 1 Pd. Smør, der i 1911—13 var henholdsvis 25.11, 25.53 og

25.04, har i Aar været 25.17 Pd., og Bestyreren skriver, at det var særlig i den første Halvdel af Juni, at det var stort, endog over 27 Pd. — Smørprisen har været 106.07, medens den sidste Aar var 106.78 Øre pr. Pd., og Driftsudgifterne er gaaede ned fra 374 til 359 Øre pr. 1000 Pd. Mælk.

Der er i Aar slet ikke lavet Kasein, men der er blevet solgt 1,400,000 Pd. Mælk, hvoraf ca. 200,000 Pd. ny-malket Morgenmælk til en Ostehandler, der laver Ost i det Lokale, hvor der før blev lavet Kasein, og tager den friske Ost til sit Lager i Odense. — Han betaler Mælken med $5\frac{1}{2}$ Øre pr. 4 Pd., idet Vallen, som leveres tilbage, beregnes til 1 Øre pr. Kande Mælk, hvorhos Fedtet i Sød-mælken betales efter Smørprisen — en Handel, der i det forløbne Aar har været fordelagtig for Andelshaverne. — Bestyreren skriver, at alt i alt har der været udmærket Tilfredshed hos Andelshaverne. Det endelige Resultat er, at Nettoprisen pr. Kande Sød-mælk er 19.38 Øre (sidste Aar 19.39 Øre), idet den hjemsendte Skummetmælk og Kærnemælk beregnes til 4 Øre pr. Kande.

Alle disse fem Aarsregnskaber fra store Andelsmælkerier viser saaledes, at trods Manglen paa Kraftfoder i August—Oktober Maaneder og trods en nogle Steder tarvelig Sommergræsning har Aarets Mælkemængde været større end nogen Sinde tidligere — takket være den gode Vinterproduktion, og gennemgaaende er Mælken blevet udbragt til omtrent samme Nettopris som i det gode Aar 1913, saaledes at Landbrugsaaret 1914 i sin Helhed maa siges at have været et meget godt og tilfredsstillende Mælkeriaar.

Landbrugsaarets vekslende Smørpriser belyses ved omstaaende Tabel over de maanedlige Gennemsnit af Københavns Smørnotering. Her er saavel Børsudvalgets som Statistikudvalgets Tal sammenstillede med Tallene

fra de foregaaende Aar. — Det ses, at Priserne i November, December og Januar var omtrent som i det foregaaende Aar, men i Februar, Marts og April var de forholdsvis lave. Aarets laveste Pris (94—95) var i Ugerne før og efter Majdag. Stigningen i Juni var kun lille. Det var først i Juli, at Stigningen blev nogenlunde tilfreds-

Tabel II.

Maanedlig Gennemsnit af Københavns Smørnotering.

	1909— 10	1910— 11	1911— 12	1912—13		1913—14	
				Børsudv.	Statistik- udv.	Børsudv.	Statistik- udv.
November.	110.25	97.50	114.20	109.50	110.00	110.25	110.75
December.	107.20	97.80	115.75	110.75	111.75	110.75	112.00
Januar . . .	103.00	96.50	114.00	107.80	108.20	107.60	109.20
Februar . . .	107.25	100.75	114.20	110.50	110.75	104.50	105.50
Marts	110.60	99.20	115.75	111.25	112.50	104.50	106.00
April	103.00	97.00	106.50	102.25	102.75	98.60	99.60
Maj	96.00	91.50	98.40	96.60	97.20	95.75	96.75
Juni	96.40	94.00	99.75	99.00	100.50	97.75	98.50
Juli	96.25	100.00	100.25	101.60	102.40	107.20	108.00
August	96.25	110.40	106.60	101.50	102.50	101.00	102.00
September	97.60	114.25	110.00	110.00	110.50	105.25	105.25
Oktober . . .	98.50	120.50	111.00	113.20	113.80	118.60	119.40
Gennemsnit for hele Aaret	101.94	101.52	108.77	106.06	106.79	105.54	106.48

stillende, da den svigtende Græsning havde foranlediget, at Smørmængden tog stærkt af. Og saa kom den besynderlige Uregelmæssighed i første Halvdel af August. I to Uger blev der ingen Notering sat, fordi Eksporten pludselig blev standset.

Der kan være delte Meninger om, hvorledes Noteringen for August bør angives. Her er valgt at angive Noteringen, som den blev sat de to sidste Uger, om end uden Tvivl de fleste Mælkerier fik de to første Ugers

Smør afregnet til ca. 110 Øre, medens enkelte Mælkerier havde skyndt sig med at sælge til forskellige Priser mellem 55 Øre og 105 Øre. — Aarsgennemsnittet er udregnet som Gennemsnit af de foreliggende 50 Noteringer, hvorved Indflydelsen af Uregelmæssigheden i August i Hovedsagen er undgaaet, i Overensstemmelse med, at de fleste Mælkeriers Gennemsnitspris for August netop har været ca. 106 Øre pr. Pd.

Som Tallene viser, er der Aaret igennem blevet sat to Noteringer, en af Børsudvalget (Grosserernes) og en af Statistikudvalget (Producenternes). Handelsstanden søger vel at hævde, at Producenternes Notering ingen Betydning har, thi det er Børsudvalgets Notering, der handles efter; men som Regel nøjes Mælkerierne dog ikke med denne Pris. De faar en Overpris omtrent i Overensstemmelse med Forskellen mellem de to Noteringer, og man har da ogsaa set Børsudvalget faktisk indrømme dette ved 6 Gange i Aarets Løb at »i n c l u d e r e« en eller to Øre i Noteringen, saaledes at denne derved er bleven forhøjet ud over, hvad Markedet har givet Anledning til, og det virkelige Forhold er blevet, at næsten alle gode Mælkerier har faaet omtrent den Gennemsnitsnotering, som Statistikudvalgets Noteringer angiver, der saaledes fortjener Betegnelsen »den rigtigste Notering«. — Fra Producenternes Side har der da ogsaa, bortset fra Uregelmæssigheden i Begyndelsen af August, været almindelig Tilfredshed med Statistikudvalgets Virksomhed, der ønskes fortsat for at tjene som en paalidelig Regulering af Grosserernes Priser.

Hvad Produktionens og Eksportens Størrelse angaar, skal her kun meddeles, at den igennem hele Vinterhalvaaret var større end nogen Sinde tidligere. Der gik ikke alene meget Smør til England, men ogsaa en betydelig Del til Tyskland, Østrig og Schweiz, og denne store Eksport blev fortsat ind i April Kvartal, saaledes at der f. Eks. endnu i Juni Maaned paa Konsummælkeriet i Basel kunde ses dansk lurmærket Smør ankomme i hel Voglnadning

og i Ugens Løb blive uddelt til Brugsforeningens Medlemmer, medens italiensk Smør blev solgt betydelig billigere.

Som sædvanlig i de senere Aar fik Tyskland en stor Del af sin Forsyning i Form af Fløde; men Smørpriserne i Tyskland var forholdsvis for smaa for denne Trafik. Der var ingen Fortjeneste ved Flødeeksporten, og hen paa Forsommeren tog den ogsaa af, saaledes at den var nedadgaaende, forinden Krigen brat standsede den for de fleste Mælkerier, idet Tyskland ophævede Indførselstolden paa Smør som paa mange andre Landbrugsvarer. — Enkelte Steder paa Lolland skal Flødeeksporten være bleven fortsat, fordi Køberne har et fordelagtigt Salg af Kærnemælken, men de fleste Steder er den standset og ventes foreløbig ikke mere i Gang.

Hvad Indførselen af Smør angaar, var den vel i Landbrugsaarets 10 første Maaneder omtrent som i de nærmest foregaaende Aar, men da Krigen var udbrudt, kom der intet russisk Smør i August og September, hvorimod det svenske Smør vedblev at komme og at blive genudført som sædvanlig. En Følge heraf er jo ganske naturlig, at Omsætningen af fremmed Smør er gaaet noget ned, og særlig at Forbruget af udenlandsk Smør her i Danmark er aftaget stærkt i de senere Maaneder og nu er næsten ganske ophørt.

Om Udførselen til England kan der henvises til den engelske Statistik i omstaaende Tabel III. Her ses Englands samlede Indførsel af Smør i Kalenderaaaret 1914 at være gaaet ned, medens Danmarks Smøreksport til England er stegen ret betydelig. Stigningen skyldes vel for en Del, at Flødeeksporten til Tyskland indskrænkedes og senere næsten ophørte, men ogsaa, at vor Vinterproduktion af Smør var meget stor. — Værdien af Smørret her fra Danmark beløber sig til over 11 Mill. £, og samtidig sendte Danmark Bacon o. lign. for næsten 10 Mill. £ og Æg for over 2½ Mill. £, alle tre Varer til meget større Beløb end tidligere.

Som allerede foran nævnt gik Eksporten helt regelmæssig Vinteren igennem uden Standsning af Sne eller Is, men i første Uge af August blev det galt. Tirsdag den 4. August havde England erklæret Tyskland Krig, og dermed indstillede Eksportbaadene Sejladsen indtil Søndag

Tabel III.

Englands Indførsel af Smør i Cwts.

(1 Cwt. = 50.8 kg.)

Fra	1910	1911	1912	1913	1914
Rusland	584040	638284	683650	751414	616380
Sverige	345684	360357	335014	332331	270138
Danmark	1726091	1707178	1618048	1706759	1749072
Holland	154537	104655	113716	153172	183999
Frankrig	361249	171080	246652	248579	273819
Forenede Stater .	756	23052	2596	164	7844
Argentina	65944	24209	67244	72418	55704
Victoria	307929	441481	264522	275519	204716
N. S. Wales	217780	281588	186695	155936	122392
Queensland	113384	151330	90036	156914	106694
New Zealand	362674	276446	349012	251663	357920
Kanada	16805	61936	27	813	3151
Andre Lande	68666	61096	47947	33310	32092
Ialt	4325539	4302692	4005159	4139022	3983921

den 9. August. Kun enkelte Dampere dristede sig derefter til at gaa fra Esbjerg til Parkeston eller Hull, men man haabede at kunne holde Forbindelserne Nord om Skagen til Leith og Newcastle. Torsdag den 27. August standses al Eksport, fordi Tyskernes Miner havde foranlediget Ulykker udenfor Tynen, og næste Dag dirigeredes alle Skibene Nord om Skotland, samtidig med at Det Forenede Dampskibsselskab flyttede sit Kontorpersonale m. m. fra Esbjerg til Aarhus. Eksporten foregik saa der-

efter nogle Uger Nord om Jylland og Skotland til Glasgow og Liverpool og en Tid endog for nogle Skibes Vedkommende ad Kanalen helt op til Manchester. Fragten var bleven meget dyrere, Tiden længere, og mange Modtagere var stadig utilfredse over forsinket Ankomst, Forringelse af Varer af alle Slags, særlig mange knækkede Æg, og Eksportørerne maatte finde sig i Afdrag i Priserne; men længe varede det, inden man igen turde sende Skibene til Englands Østkyst; kun nogle faa Eksportører i Esbjerg dristede sig til ugentlig at sende en lille Dampers direkte fra Esbjerg til Parkeston.

Vil man se lidt nærmere paa de øvrige Tal i Tabel III, er der særlig Grund til at bemærke, at Englands Indførsel af Smør fra Rusland (og Finland) har været lille, uden Tvivl særlig fordi Transporten gennem Østersøen har været standset siden Krigens Udbrud og kun ret uregelmæssig og vanskelig har kunnet foregaa over Archangelsk, Nord om Norge, eller ad Jernbanen gennem Sverige og Norge. — At Mængden af svensk Smør har været aftagende, maa formentlig tilskrives først en daarlig Sommergræsning og senere stor Mangel paa Handelsfoderstoffer. — I Holland og Frankrig har Følgerne af den meget ondartede Mund- og Klovesyge i 1911 nu mere og mere fortaget sig. — Amerika og Kanada har kun lidt af undvære, Argentina og Australien har sendt mindre end i 1913, hvorimod New Zealand har kunnet sende mere, trods det, at der samtidig er gaaet en stigende Mængde Smør derfra til det nordvestlige Amerika.

Ostehandelens Forløb har været helt abnormt. Som allerede foran nævnt laa mange Mælkerier ved Vinterhalvaarets Begyndelse, i November 1913, inde med ret store Beholdninger, og Priserne var smaa. Den store Mælkemængde foranledigede i Vinterens Løb en yderligere Forøgelse af Osteproduktionen, Markedet vedblev at være daarligt, og da saa Juli Maaned blev usædvanlig varm, var der Grund til at vente et demoraliserende

seret Marked med mange Vragoste. Men Krigen forandrede hurtigt Forholdene. — Nogle Ostehandlere skaffede sig store Leverancer til Soldaternes Fælleshusholdninger, og da samtidig Mælkemængden var aftagende og Kornet til Svinene vanskeligt at faa fat i, tog Produktionen af Ost brat af. Samtidig rygtedes det, at Importorerne af Schweizerost, i hvert Fald foreløbig, ikke kunde faa de i Schweiz købte Ost frem ad de tyske Jernbaner, og tysk Ost saasom Limburger og Mainzer Käse udeblev ganske, samtidig med at al Ost fra Rusland udeblev ligesom det russiske Smør. Og Følgen heraf blev ganske naturlig, at de danske Ostehandlere nu meldte sig som Købere til bedre Priser end faa Uger tidligere, ja, snart var der endog nogle, som købte Ost til høje Priser med Tanke om at kunne eksportere dem til Tyskland. — Lagrene formindskedes hurtigt, og allerede i September var Priserne meget højere end normalt, særlig for de magre Ostes Vedkommende, og senere er Priserne vedblevne at være høje og Efterspørgselen stor, medens der slet ikke tænkes paa Kasein, som man i Foraaret hist og her var begyndt at fremstille af Frygt for Overproduktion af Ost.

K o n d e n s e r e t M æ l k er jo nu, som allerede omtalt i Aarsberetningen for 1913, en anselig Eksportvare, særlig fra Den danske Mælk kondenseringssfabrik i Nakskov. Men i Efteraaret 1913 var det, som saa ofte før for denne Produktion, vanskeligt med Afsætningen, idet mange Fabrikker i Holland og andre Steder laa med store Lagre. Den Omstændighed, at de Forenede Stater i Nordamerika ophævede Tolden paa Daasemælk, foranledigede naturligt, at der blev forsøgt Eksport herfra til New York og andre store Byer derovre, og at den danske Mælk havde vakt en vis Opmærksomhed hinsides Havet, fik jeg et Vidnesbyrd om af to Amerikanere, der kom her i Slutningen af Juni for at overtale mig til at hjælpe dem ind paa Fabrikken i Nakskov — en Opfordring, jeg dog afviste med Henvisning til, at

de Herrer jo netop kom fra Kongressen i Schweiz, hvor alle de store sammensluttede Kondenseringsfabrikker jo havde været lukkede for os Kongressister, hvilket dør betragtedes som noget ganske selvfølgeligt. — Naa, en Maaned senere udbrod Krigen, og da blev der pludselig stærk Efterspørgsel efter alle Daasevarer. — Nu kunde der ikke alene sælges alt, hvad der kunde produceres, men ogsaa opnaas gode Priser. — Der er derfor Grund til at antage, at den unge og allerede ret store danske Fabrik i Aar vil kunne udvise et godt Aarsresultat og — hvis Krigen fortsættes — et endnu bedre næste Aar.

Ogsaa for Mælkeriskolernes Arbejde blev Krigen af stor Betydning, idet det straks i Begyndelsen af August viste sig, at mange af dem, der havde meldt sig som Elever, maatte melde Forfald paa Grund af Indkaldelse, medens paa adskillige Mælkerier Bestyrerne var blevne indkaldte, saa det var ønskeligt, at Mejeristen, der var kendt med de stedlige Forhold, blev for at fortsætte Driften. — Det blev derfor drøftet foreløbigt at se Tiden an, og saa skete det, at Onsdag den 26. August, da der skulde tærskes ved Elektricitet paa Ladelund, kom der Ild i Laden, som hurtig bredte sig til Skolebygningen, Mælkeriet m. m. — Man enedes derefter om at udsætte det sædvanlige 8 Maaneders Kursus paa Dalum saavel som paa Ladelund fra 1. September til 1. November og saa lade det vare til 30. Juni 1915. —

Det almindelige danske Mejeristmøde, der i Aar skulde have været afholdt paa Tune Landboskole den 27. og 28. August, blev helt aflyst, fordi Bestyrerne under de usikre Forhold ikke vilde forlade Hjemmet og blive borte Natten over, og af samme Grund indskrænkedes det aarlige Delegeretmøde, der i Aar blev afholdt i Odense, til kun at vare én Dag.

Drøftelsen om Mælkerilovene har i Aar været forholdsvis sparsom, idet den væsentligst har været indskrænket til Forhandlinger om »L u r m æ r k e - R e g-

l e r n e«, Kontrol med Pasteuriseringen o. lign., — og Forsøgsmejeriet staar vel ogsaa nu omtrent som for et Aar siden.

Adskillige Mælkerier er i Aarets Løb blevne mere eller mindre ombyggede og delvis forsynede med nye Maskiner. Vistnok mellem 20 og 30 Mælkerier, mest i Jylland, er gaaede over til at benytte et Regenerativapparat til Afkøling af den pasteuriserede Centrifugemælk, hvorefter en Del af denne syrnes og først 24 Timer senere hjemsendes. Ligeledes har en Del Mælkerier faaet opstillet Køleanlæg, hvortil mange flere dog formentlig endnu trænger, idet adskillige Ishuse er for smaa og for daarlig vedligeholdte.

Ligesom i 1913 saaledes er der jo ogsaa i 1914 bleven holdt mange Jubilæer; om end de, der faldt efter 1. August, vel for en Del er blevne holdte i Stilhed eller som Foredragsmøder med fælles Kaffedrikning o. lign., saa er der dog her ikke mindre Grund derfor til at fremhæve, at disse 25 Aars Jubilæer bør opfattes som glædelige Vidnesbyrd om, at det var godt, at vi fik de mange Andelsmælkerier oprettede, og at det store Flertal af Andelshavere nu er tilfredse med, hvad der er naaet gennem Andelsmælkerierne.

Blandt Jubilarerne skal her alene nævnes *Hans Appel*, der efter i 25 Aar at have været Dansk Mejeristforenings Sekretær og Redaktør af »Mælkeritidende« den 1. Juli blev hædret ved en Fest paa Fyns Forsamlingshus. Her blev Festtalen holdt af *Jens P. Justesen* som den eneste, der i de 25 Aar havde staaet i nøje Samarbejde med *Hans Appel*, hvorefter mange andre hyldede ham med Sang og Tale og blandt andet takkede ham for hans Udtalelse om Betydningen af Tilpasningsevnen, hvorved den kloge og besindige Mand netop kan naa frem til at hævde sin Stilling og udfylde sin Plads.

Til Slutning skal der endnu mindes om, at i Juni Maaned deltog et forholdsvis stort Antal Danske i den

VI. internationale Mælkerikongres i Bern *) og i de derefter følgende Udflugter, der var baade belærende og fornøjelige, idet der blev Lejlighed til at se den storslaaede Bjergnatur, frugtbart Agerland, talrige Kvægbesætninger, mange Osterier med og uden store Svinehold, flere Oste-lagre, en Mælkekondenseringsfabrik og mange andre Fabrikker. — Ved Kongressens Slutningsmøde blev Indbydelsen overbragt og enstemmig modtaget til at afholde den næste internationale Mælkerikongres her i København i 1917. — De mange Nationers Repræsentanter skiltes som gode Venner, og mange af os har kendt hinanden i 20—30 Aar, — og faa Uger efter bryder Krigen ud, og nu sidder vor Præsident, Stifteren af det internationale Mælkeriforbund, den udmærkede belgiske Godsejer og betydelige Mælkerimand, Baron *Peers*, som landflygtig i Holland uden, som han skriver til mig, at kunne faa Forbindelse med sine belgiske Venner og Hjælpere, hvis Opholdssteder for største Delen er ham fuldstændig ukendte.

*) Se »Tidsskrift for Landøkonomi« 1914, S. 447—454.

Det kgl. danske Landhusholdningsselskabs Generalforsamling

den 18. December 1914.

(Sluttet fra S. 98).

B. Meddelelser fra Præsidiets.

Landbrugskandidat *N. Otto Nielsens* Ansættelse som Landhusholdningsselskabets Landbrugskonsulent i Rusland.

Professor *Westermann*: Allerede kort efter Statskonsulent Arups Død blev der ved et Bestyrelsesmøde i Selskabet fremsat den Tanke, at man burde drage Grænsen for vor landøkonomiske Interessesfære længere mod Øst, og det blev ved denne Lejlighed, som senere, da Spørgsmaalet om Midler til forøget Afsætning af dansk Sædefrø kom under Debat, fremhævet, at den enestaaende Udvikling af det russiske Landbrug, som er foregaaet i de senere Aar, og som for en ikke ringe Del skyldes en dansk Mands, nuværende russisk Statsraad *Koefoeds* Initiativ og Arbejde, burde foranledige os til at have Opmærksomheden særlig henvendt paa Rusland som Afsætningssted for forædlede Produkter af vort Husdyrbrug og vor Planteavl, af Landbrugsmaskiner m. m. Til Belysning af Fremgangen i det russiske Landbrug kan anføres, at der i de sidste 8 Aar er udskiftet af Fællesskab et Areal 5—6 Gange saa stort som Danmark og at en tilsvarende vældig Udvikling har fundet Sted i Organisationen af Landbrugsundervisningen, Konsulent-, Forsøgs- og Andelsvæsenet.

Nedsættelsen af en Kommission eller et Udvalg under Landbrugsministeriet bl. a. med det Formaal at fremskaffe Forslag til Fremme af vor Frøhandel, førte til Forhandlinger med en i Podolien som Godsinspektør virkende dansk Landbrugskandidat, Hr. *N. Otto Nielsen*, der senere med Understøt-

telse fra Statskassen har foretaget en Undersøgelsesrejse i Rusland med særligt Henblik paa Udforskning af Afsætningsmulighederne for dansk Sædefrø.

Hr. Nielsen har stedse interesseret sig meget for en Samvirksomhed mellem det danske og det russiske Landbrug, og da han i Foraaret afsluttede den Virksomhed ved Reorganisation af en større Landejendom, som han havde ledet en halv Snes Aar, ønskede han Ansættelse som dansk Landbrugskonsulent i Rusland.

Den nævnte Forhandling i Landhusholdningsselskabets Bestyrelse resulterede i en Henvendelse til Landbrugsministeriet fra Selskabet, der anmodede Ministeriet om at faa Lejlighed til at erklære sig, inden der blev truffet Bestemmelse om afdøde Konsulent Arups Post. Som bekendt er denne endnu ikke bleven besat, og Selskabet havde ikke Anledning til at vente, at der fra Ministeriets Side vilde blive rettet Henvendelse til det om en Ordning af landøkonomisk Konsulentvirksomhed med særligt Henblik paa det sydøstlige Udland, hvor Præsidiet dog mener, at lovende Opgaver ligger for.

Under disse Forhold indkom under 10. Maj d. A. et Andragende til Selskabet fra nævnte Godsinspektør Nielsen om som Indledning til en eventuel fast Virksomhed under Staten at blive antagen som Selskabets Konsulent for Rusland.

I Andragendet stilles der ikke foreløbig Krav om Gage, men Hr. Nielsen forpligter sig til uden Vederlag at vejlede Selskabets Medlemmer, der maatte henvende sig til ham, naar han blot faar sine Udlæg til Rejse, Porto o. l. i den Anledning dækkede.

Da der saaledes ikke for Selskabet var forbunden nogen direkte Udgift med Antagelsen, da det af flere Grunde var ønskeligt at faa Sagen hurtigt indledet, og da Præsidiet desuden skønnede, at man næppe vilde kunne faa en bedre kvalificeret Personlighed til denne vanskelige Post, der allerede af Hensyn til Sproget sætter snævre Grænser for Antallet af dem, man kan vælge imellem, besluttede man straks at antage Hr. Nielsen som foreløbig Konsulent uden Gage, hvilket man meddelte ham i Skrivelse af 13. Maj med Tilføjende, at Præsidiet maa forbeholde sig at drøfte Spørgsmaalet om den endelige Ansættelse med Bestyrelsen i indeværende Efteraar. Man meddelte endvidere, at man eventuelt senere, hvis endelig Ansættelse fandt Sted, og de fornødne Midler kunde skaffes, at yde ham et passende Vederlag, samt at man var enig med ham i Ønskeligheden af, at hans Stilling som Selskabets Konsulent kunde danne Overgangen til hans Ansættelse som Statskonsulent.

Man vedlagde endelig en Instruks for Hr. N. som Selskabets foreløbige Konsulent, hvilken Instruks er tiltraadt af ham. Denne foreløbige Ansættelse blev ved Bestyrelsesmødet den 8. Oktober d. A. godkendt, saaledes at Hr. Nielsen nu er fast ansat under de angivne Vilkaar, men desværre har Krigen medført, at hans Forventninger om en passende lønnet Bivirksomhed er glippede, og det er derfor ikke sandsynligt, at han ret længe vil kunne opretholde en ulønnet Virksomhed, og dette saa meget mindre, som Livet i Rusland er meget dyrt. Man maa dog haabe, at det paa en eller anden Maade lykkes at bevare Hr. Nielsen for Samarbejdet mellem de to Lande og ikke mindst nu, da der turde vise sig bedre Udsigter for et saadant end tidligere. Den nævnte enorme Udvikling i det russiske Landbrug har nemlig ført til et stigende Forbrug af Maskiner, Sædefrø, Husdyr m. m., og denne Leverance er særlig overtaget af Tyskland og Sverige. Efter Krigen maa det vel forudsættes, at den tyske Import vil blive hæmmet i væsentlig Grad, og det vilde da være meget ønskeligt, om vi kunde være rustede til at overtage en Del af den.

Direktør *Dorph-Petersen*: Jeg er fra et Par Sider blevet opfordret til at sige et Par Ord om Landbrugskandidat N. O. *Nielsens* Ansættelse som Konsulent i Rusland. For det første maa jeg lykønske Selskabet til denne Ansættelse, idet vi vist alle kan være enige om, at det er af største Betydning, at der skabes god Forbindelse med dette mægtige Rige, hvor der, som Professor Westermann meddelte, er en saa uhyre Udvikling. Siden 1906 er der sket en fuldstændig Omvæltning paa de fleste Landbrugsomraader derovre, først og fremmest ved, at Jorden gaar over fra Fællesdrift til Selveje, idet der siden 1907 er udskiftet et Areal, der er 6 Gange saa stort som Danmark. Det alene viser, hvilken uhyre Udvikling der er; og i naturlig Forbindelse dermed staar, at Konsulenternes Antal derovre i de 7 Aar er tidoblet, fra 700 til 7000, ligesom Antallet af Landbrugsskoler og Forsøgsstationer er steget overordentligt. Det er en rivende Udvikling, der er og navnlig vil blive, ogsaa paa Trods af Krigen; selvfølgelig vil den blive sat noget i Staa en Tid, men der er ingen Tvivl om, at Udviklingen vil fortsættes. Det er sikkert rigtigt, hvad Professor Westermann sagde, at der særlig nu fra vor Side bør gøres alt, hvad der kan gøres for at knytte disse Forbindelser, fordi man ikke kan lægge Skjul paa, at den Uvilje, der i Forvejen var mellem Rusland og Tyskland, vil og maa blive uddybet af det, der sker for Øjeblikket, og at derfor den meget store Mellemhandel, der var mellem Tyskland og Rusland, vil blive

indskrænket, saa der vil blive Lejlighed for os til at skaffe os nyt Marked derovre, hvis vi har de rette Forbindelser til at hjælpe os dermed. Efter at jeg har været sammen med Nielsen i 5—6 Uger paa den omtalte Rejse, kan jeg med velberaad Hu i høj Grad lykønske Selskabet til Ansættelsen af Nielsen. Han har, som Professor Westermann fremhævede, et fuldstændigt Kendskab til det russiske Sprog, og, hvad endnu mere er, til de russiske Forhold. Overalt, hvor vi kom frem paa vor 6—7000 km lange Rejse i Rusland, i Syd som i Nord, vidste han Besked om Tingene. Foruden Russisk kan han Tysk som sit Modersmaal, idet han er opdraget i Østersøprovinserne, hvor Tysk er det almindelige Sprog. Han havde, navnlig vel paa Grund af sin Personlighed, men ogsaa fordi han i 9—10 Aar havde været Godsinspektør hos Grev *Heiden* — en meget fremragende Mand i Rusland — en ualmindelig Evne til at komme ind alle Steder; i Landets Institutioner, i Semstwoerne og paa Godserne — alle Steder aabnede Dørene sig for os, saa snart han havde gjort Rede for vort Ærinde. I saa Henseende var det os ogsaa til stor Sotte, at Baron *Rosen* fra det russiske Landbrugsministerium, som Sekretær Windfeld omtalte, havde sørget for, at der hele Vejen, hvor vi kom frem gennem Rusland, laa Anbefalinger til alle Guvernementsagronomerne. Da Konsulent N. O. Nielsen endvidere er i Besiddelse af en ualmindelig taktfuld Optræden, vil han sikkert kunne skaffe os gode Forbindelser i Rusland og i det hele være os til stor Nytte ved at skaffe Oplysning om alle Forhold derovre. Jeg tror derfor, det vil være til overmaade megen Gavn for det danske Landbrug og for Udviklingen af Omsætningen med Rusland, hvis vi kan faa N. O. Nielsen fast ansat som Statskonsulent derovre, og, som Professor Westermann udtalte Ønsket om, skaffe ham en passende Gage for den Virksomhed. Det maa efter min Mening anses for meget uheldigt, om han ret længe skulde være nødt til at have andet at varetage ved Siden af. Der er mere end nok at gøre for en dygtig og driftig Mand som vor Landbrugskonsulent. Den danske Konsul *Herskind* i Riga sagde, at vi under Kejser Alexander den 3die havde forspildt store Chancer for at faa gode Forbindelser i Rusland; vore Landmænd, der havde søgt at afsætte vore Produkter i Rusland, havde oftest altfor tydeligt vist, at de for en Krone snarest ønskede at faa en Daler igen. De havde set for smaat paa Forholdene og bl. a. ikke været klare over, hvilken Betydning en reel, men kraftig Reklame havde, naar man vilde skaffe sig Afsætning i dette uhyre Land. Der kunde herom siges betydeligt mere, men jeg skal indskrænke mig til disse, paa Opfordring anførte, Bemærkninger.

Fællesudvalget for Fjerkræavl.

Lensgreve *Moltke*: Foranlediget ved en Skrivelse fra Landbrugsministeriet af 14. Juni 1913, hvori det opfordrede Landhusholdningsselskabet til at sætte sig i Forbindelse med Danmarks Fjerkræavlerforening og De samvirkende danske Husmandsforeninger for gennem Forhandling med disse at fremkomme med et Forslag til effektivt Samarbejde, da Ministeriet ansaa det for uheldigt, at de Foreninger og Institutioner, der arbejdede til Fremme af Fjerkræavl eller ønskede at optage dette Arbejde, arbejdede hver for sig, blev der i Oktober f. A. afholdt et Møde i Selskabet med Repræsentanter for dette, Danmarks Fjerkræavlerforening, De samvirkende danske Husmandsforeninger, De samvirkende danske Landboforeninger og Dansk Andels-Ægeksport, hvilke to sidstnævnte Organisationer senere var blevet opfordrede af Landbrugsministeriet til at deltage i Forhandlingerne. Paa dette Møde endes de 4 Organisationer om et Forslag til en Plan, hvorimod Danmarks Fjerkræavlerforenings Repræsentanter udtalte, at de ikke kunde tiltræde Planen, inden Foreningens Repræsentantskab havde taget Stilling til den, hvilket ikke kunde ske før i Juli Maaned næste Aar, naar Repræsentantskabet holdt Møde. — Planen sendtes derefter til Ministeriet, der godkendte den, og paa dette Aars Finanslov er der stillet 12,000 Kr. til Raadighed til Fremme af de foreslaaede Foranstaltninger paa Betingelse af, at de samarbejdende Foreninger yder et Beløb svarende til $\frac{1}{3}$ af Statstilskudet. Danmarks Fjerkræavlerforening har senere meddelt, at den efter Omstændighederne mener ikke for Tiden at kunne deltage i det omhandlede Samarbejde.

Dette er nu blevet optaget af de 4 andre Foreninger, der har nedsat et Udvalg, bestaaende af følgende 4 Medlemmer: Hofjægermester *Cederfeld de Simonsen* (valgt af Landboforeningerne), Direktør *Fr. Møller* (valgt af Dansk Andels-Ægeksport), Husmand *Johannes Hansen*, Sødinge (valgt af Husmandsforeningerne) og Lensgreve *Moltke* (valgt af Selskabet).

Udvalget holdt sit første Møde den 8. September. Paa dette vedtoges det, at Udvalgets Navn skal være Fællesudvalget for Fjerkræavl. Til Udvalgets Formand valgtes Lensgreve *Moltke*, til Næstformand Direktør *Møller*, til dets Sekretær Sekretær *Hertel* og til dets Konsulent og Kasserer Konsulent *Kock*.

Udvalget vedtog sin Forretningsorden og Budgettet, der er lagt under Forudsætning af, at der bliver ialt 16,000 Kr. til

Raadighed, og det gennemgik Virksomhedsplanen og bestemte Maaden, paa hvilken den skal føres ud i Livet.

Udvalgets Arbejde vil foreløbig komme til at omfatte: 1) Præmiering af hele, vellede Høsehøld og Oprettelse af Avlscentre; 2) Spredning af billige, gode Rugeæg til Fremavlere; 3) Indretning og Drift af større Avlsstationer.

Udvalget har derefter afholdt et Møde Mandag den 19. Oktober, paa hvilket man blandt andet vedtog:

1) at yde et Beløb af 1600 Kr. til Opførelse af et Høsehøld ved Borris Husmandsskole;

2) at antage cand. phil. *F. Nielsens* Høseri i Ejby som Avlsstation fra 1. Oktober 1914 og at yde Avlsstationen et Tilskud af 800 Kr. for Finansaaret 1914—15;

3) at yde et Tilskud af 1800 Kr. for Finansaaret 1914—1915 til Indretning af en eventuel Avlsstation ved Fyns Stifts Husmandsskole i Odense, ligesom Fællesudvalget vil, inden Finansaaret er udløbet, tage under Overvejelse at yde et yderligere Tilskud, hvis det viser sig, at der kan spares Midler paa nogle af de andre Konti.

Udvalget til Fremme af Jordens Grundforbedring ved Afvanding og Vanding.

Professor *Westermann*: Paa Bestyrelsesmødet den 18. December 1913 blev det vedtaget at nedsætte et Udvalg med det Formaal at stille Forslag til Fremme af Jordens Grundforbedring ved Afvanding og Vanding og at henstille til Hedeselskabet og »De samvirkende danske Landboforeninger« at vælge Medlemmer til at indtræde i Udvalget. De to nævnte Institutioner stillede sig meget velvilligt til Sagen, og overensstemmende med Selskabets Anmodning valgte Hedeselskabet 3 Medlemmer, nemlig Dhrr. Kommitteret *C. Dalgas*, Ingeniør *Kr. Thomsen* og Ingeniør *Claudi Westh*, medens De samv. danske Landboforeninger valgte 2 Medlemmer, nemlig Dhrr. Hofjægermester *Ad. Tesdorpf* og Jægermester *F. Skov*. Fra Landhusholdningsselskabet indtraadte i Udvalget Landinspektør *L. Schmidt* og Taleren, sidstnævnte som Formand for Udvalget, hvis Sekretærforretninger velvilligt er overtaget af Hr. Ingeniør, Docent *C. Feilberg*.

Udvalget har afholdt to Møder, og ved disse i Hovedsagen afstukket Omraadet for sin Virksomhed, der i det væsentlige kan deles i Behandling af henholdsvis juridisk-økonomiske og

agronomisk-tekniske Forhold, og til videre Udarbejdelse af Forslag indenfor disse Omraader er der nedsat to Underudvalg.

Da disse Underudvalgs Opgave er af meget omfattende Natur, idet der bl. a. er Tale om Undersøgelser og Forsøg, hvortil der kræves Medvirkning fra forskellige Personer og Institutioner udenfor Udvalgene, maa man være forberedt paa, at Udvalgets Arbejde vil strække sig over et længere Tidsrum.

Blandt de Institutioner, hvis Bistand man har paakaldt, skal blot nævnes de samvirkende Landboforeninger i Jylland, paa Fyn og Lolland-Falster samt Landboforeningen paa Bornholm, hvem man har anmodet om at fremskaffe en lignende Oversigt over de vandlidende Arealer i de paagældende Landsdele, som den, der foreligger for Sjælland. Man har fra Udvalgets Side rettet Henvendelse til de samvirkende Husmandsforeninger om at vælge en Repræsentant til at indtræde i Underudvalget for Behandling af juridisk-økonomiske Spørgsmaal vedrørende Fugtighedens Regulering, og endelig er der sendt Anmodning til »Kommissionen for Danmarks geologiske Undersøgelse« om, saa vidt muligt, at fremskaffe en Oversigt over Grundvandets Højde i den Del af Landets dyrkede Jorder, hvor der kan tænkes at være Sandsynlighed for rentabel Benyttelse af Grundvandet til at tilføre Kulturplanterne Fugtighed i Tørkeperioder.

For begge Underudvalg er der meget trykt Materiale at gennemgaa, og Arbejdet vanskeliggøres ikke lidet derved, at Udvalgenes Medlemmer er spredte over hele Landet. Ogsaa af denne Grund trækker Arbejdet derfor let noget ud; men Opgaven er jo saa stor og sammensat, at man ikke paa Forhaand kunde vente andet.

Selskabets Arbejde for Fremme af Regnskabsføringen i Landbruget.

Professor *Westermann*: Ved Generalforsamlingen i Fjor blev der givet Meddelelse om Selskabets Arbejde for Fremme af Regnskabsføringen i Landbruget, specielt ved Henvendelser til en Række Institutioner (Landboforeninger, Kontrollforeninger og Landbrugsskoler). Der blev endvidere givet Oplysning om Priserne paa Regnskabsbøgerne, om Oplagets Størrelse samt om det foreløbige Salg til Partipris, som da udgjorde 612 Sæt af et Oplag paa 2000.

Salget er fremdeles gaaet godt, og da det skønnedes, at man snart maatte skride til Trykning af et nyt Oplag, sammen-

kaldtes Regnskabsudvalget til et Møde i Oktober Maaned, for overensstemmende med, hvad der ogsaa blev meddelt her i Fjor, at overveje, om der ved Trykningen af det ny Oplag burde foretages Forandringer som Følge af de ved Brugen af Bøgerne indhøstede Erfaringer og under Hensyn til de Anker, der er rejst ved Regnskabsbøgernes Fremkomst, for saa vidt man fandt disse berettigede.

Udvalgets Overvejelser i den Retning førte til Vedtagelse af nogle Ændringer i Rubrikkerne i Hovedbog, Arbejdsregnskab og Besætningsregnskab, alt ifølge Udvalgets eget Initiativ, og desuden blev det besluttet at imødekomme det fra forskellige Sider rejste Krav om Angivelse af en Form for Statusopgørelse til Indførelse i Prøveregnskabet og eventuelt tillige til Anvendelse i Særtryk.

Vi tør vel haabe, at Regnskabet med de nævnte Forbedringer vil vinde endnu mere Bifald end hidtil, og derved komme til at gøre den Nytte, det tilsigter.

Direktør *Dorph-Petersen*: I Københavns Amts Landboforening er der indført Regnskaber paa Grundlag af disse Skemaer, og det hele gaar udmærket. Der er 36 Deltagere, som fører Regnskabet paa den Maade, idet der er een Mand, der leder denne Regnskabsføring, og som kommer rundt paa Gaardene en à to Gange om Maaneden. Det første Aar har det imidlertid vist sig, at man ikke kunde faa Statstilskud til at lade Regnskabsføringen foretage paa den Maade, fordi denne Mands Virksomhed hverken kunde henføres under Husdyrbrugs- eller Planteavlsbevillingen. Man mener imidlertid, at det maatte kunne føres ind under Planteavlsbevillingen ved, at det blev anset for Regnskab med hele Markbrug. Var det ikke muligt ved Forhandling med Landbrugsministeren at opnaa, at der kunde gives Statstilskud i saadanne Tilfælde? Skulde det volde Vanskelighed, vil jeg spørge, om man kan vente Landhusholdningsselskabets Støtte i denne vigtige Sag. Det er af største Betydning for at gennemføre den saa mange Steder som muligt, at der kan gives Støtte til at faa saadanne unge Mænd til at føre Regnskaberne. Jeg mener naturligvis ikke, at Landhusholdningsselskabet skal give denne Støtte direkte, men blot eventuelt medvirke til at skaffe Statsstøtte. Naar Sagen først er kommet i Gang, kan en saadan Støtte jo inddrages; men det er en Hæmsko for Landbruget, naar Regnskabsføringen ikke kommer i Gang, og der synes i Københavns Amt at være nogen Vanskelighed ved at faa det til at gaa de første Aar, hvis man ikke faar Støtte dertil.

»Brødr. Bendix' Jubilæumslegat« og
 »Købmand Jørgen Sørensen og Hustru Cecilie
 Sørensen, født Langes Legat«.

Lensgreve *Moltke*: Selskabet har i Aar faaet to nye Legater; det førstnævnte er stiftet af Brødrene *Bendix* i Anledning af deres Jubilæum for nogen Tid siden. Jeg vil gerne her i Aften udtale Selskabets bedste Tak til Brødrene *Bendix* for det Legat, de har givet Selskabet. Vi er saa meget gladere over dette Legat, som der i Fundatsen er givet saa vide Rammer for dets Anvendelse, at Renterne kan uddeles hvert 3die Aar. Selskabet er derved sat i Stand til at udsætte Præmier for en Prisopgave, som vi ellers paa Grund af Pengeforholdene vilde have haft noget ondt ved at faa frem. En hjertelig Tak til Brødrene *Bendix* for dette Legat.

Det andet Legat er Købmand *Jørgen Sørensen* og Hustru *Cecilie Sørensen* født *Langes Legat*. For dette er der indkøbt Kreditforeningsobligationer for 23,000 Kr.; paa Grund af de lave Kurser har vi derfor faaet 25,000 Kr. $4\frac{1}{2}$ pCt. Obligationer.

Ordlyden af Fundatserne vil blive meddelt i Aarsberetningen.

C. Forslag fra Præsidiets.

Virksomhedsplanen for Aaret 1915—16.

Budget for Aaret 1915—16.

Kasserer *H. C. Larsen*: Forslaget til Virksomhedsplan og til Budgettet for det kommende Finansaar har været omsendt til d'Hrr. Medlemmer af Landhusholdningsselskabet og findes omdelt paa Pladserne. Det foreligger i den Form, hvori Bestyrelsen har vedtaget det i Oktober til Forelæggelse for Generalforsamlingen. Paa Forslaget til Virksomhedsplanen er der ikke foretaget nogen Ændring; den er ganske saadan, som den er for i Aar og har været i de senere Aar. For Budgettets Vedkommende gælder noget lignende; men der er dog enkelte mindre Ændringer. Jeg skal tillade mig at gøre opmærksom paa, hvori disse Ændringer bestaar. Opstillingen af Budgettet er i det hele den samme, som den har været i flere Aar, saa der er vel ingen Anledning til at komme nærmere ind paa den eller læse hele Forslaget op. Inddelingen er som sædvanlig: Under *A* opføres alt, hvad der vedrører Selskabets ordinære Virksomhed, under *B* gøres der Rede for Anvendelsen af Legatmidler og Fond, henlagte under Selskabet. De to første Ru-

brikker viser Budgettet for indeværende Aar, de to følgende Forslaget, som det stilles for det kommende Finansaar.

Den første Konto, hvorpaa der er foretaget Forandring, er A, 5: »Bidrag fra den Raben-Levetzauske Fond«, der er nedsat med 500 Kr. Der har i en Aarrække været ydet Selskabet et Beløb af 1000 Kr. til Udgivelse af Landbrugsskrifter; men det er for indeværende Finansaar nedsat til 500 Kr., og det er næppe sandsynligt, at det i de nærmeste Aar kan ventes forhøjet. Iøvrigt er der under A ikke andre Ændringer.

Jeg vil gerne gøre opmærksom paa de to sidste Linier under dette Afsnit, hvor Selskabets Gæld den 1. April 1915 anslaaes til 2000 Kr. Den er i Øjeblikket, eller rettere var den 1. April 1914 omkring 700 Kr. Efter at den i en Aarrække har været ret betydelig, har vi efterhaanden arbejdet den ned til det forholdsvis meget lille Beløb, den nu er; men, som det vil ses af Budgettet, er vi forberedte paa, at der vil komme en lille Tilbagegang i indeværende Finansaar, saa vi vistnok maa regne med, at den vil være 2000 Kr. den 1. April 1915. Budgettet er nu lagt saaledes, som det vil ses af den yderste Post ude til højre i dette Afsnit, at der kunde paaregnes et Afdrag af 1420 Kr. paa Gælden. Dertil er dog yderligere at bemærke, som det ogsaa vil ses paa Bagsiden af Budgetforslaget, at Indtægterne er ansatte under Forudsætning af, at Selskabet fremdeles modtager den hidtidige Støtte fra Statskassen, det Classenske Fideikommis, den Raben-Levetzauske Fond, Julius Skrikes Stiftelse o. s. v. Dette gælder ogsaa for alle de nævnte Institutioner undtagen det Classenske Fideikommis. Siden Forslaget blev vedtaget i Bestyrelsesraadets Møde i Oktober, er der nemlig kommet Meddelelse fra det Classenske Fideikommis om, at dets Tilskud for det kommende Aar er nedsat fra 1600 Kr. til 800 Kr. Derfor maa vi være forberedte paa, at vi ikke paa det kommende Aars Regnskab kan afskrive de 1420 Kr. som forudsat, men 800 Kr. mindre, altsaa omkring 600 Kr.

Under Afsnit B: »Legatmidler og Fond«, er at gøre opmærksom paa, at et af disse Fond er udgaaet af Budgettet, hvor det har været opført i en Aarrække, nemlig det, der fra Aktieselskabet Beauvais Conservesfabrikker er bestemt til landøkonomiske Formaal og fordelt til Landhoforeningerne til Anvendelse i Overensstemmelse med Fondets Formaal. Det er sket i Henhold til tidligere Vedtagelse. Under B, 14, Proprietær J. H. Holms Legat, er der paa Udgiftssiden foreslaaet en Nedsættelse paa 1900 Kr., altsaa fra 3900 Kr. til 2000 Kr., foranlediget ved Bestyrelsens Ønske om at søge den Kapital,

som ligger til Grund for dette Legat, og som andrager ca. 100,000 Kr., bragt noget op, idet den blev overleveret Landhusholdningsselskabet i delvis mindre gode Papirer, saaledes at medens den paalydende Værdi er 107,000 Kr., er den virkelige Værdi sandsynligvis ikke mere end 93,000 Kr. Bestyrelsen har ment, det vilde være ønskeligt, at man fik Kapitalen bragt op til 100,000 Kr.; derfor foreslaar man at lægge de 1900 Kr., eller ca. 2000 Kr., aarlig til Legatkapitalen, indtil den har naaet de 100,000 Kr.

Som det fremgik af den ledende Præsidents Meddelelse før, er der endelig tilkommet et nyt Legat, der er opført under Konto B, 16: »Brødr. Bendix' Jubilæumslegat« paa 10,000 Kr., der til Renten 4 pCt. giver en aarlig Indtægt af 400 Kr. De Renteindtægter, for hvilke der ikke er foreslaaet nogen Anvendelse i det kommende Finansaar, foreslaas overførte til de paagældende Legatkapitaler. Den samlede Sum er anført i sidste Linie af Budgetforslaget. Dette balancerer med et Beløb af 65,208 Kr.

Lensgreve *Moltke*: Dagsordenen er hermed udtømt. Maa jeg spørge, om nogen af Medlemmerne har Sager, som de ønsker at bringe frem udenfor Dagsordenen? (Ophold). Da det ikke er Tilfældet, hæver jeg Generalforsamlingen og takker for Deres Nærværelse.